# Was-wordt-lijst wijzigingen Verordening jeugdhulp gemeente Buren 2027

**Inleiding**

De voorliggende Verordening jeugdhulp gemeente Buren 2027 is geen beperkte actualisatie van de huidige Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet gemeente Buren 2023, maar een inhoudelijk en redactioneel geheel vernieuwde verordening.

Vanwege de omvang van de wijzigingen is ervoor gekozen geen traditionele was-wordt-tabel op te stellen. Een dergelijke vergelijking zou door de vele verplaatsingen, herschrijvingen en nieuwe artikelen nauwelijks leesbaar zijn. In plaats daarvan worden hieronder de belangrijkste wijzigingen op hoofdlijnen toegelicht, inclusief de reden waarom deze wijzigingen zijn doorgevoerd.

De herziening is gebaseerd op ontwikkelingen in wet- en regelgeving, jurisprudentie en ervaringen uit de uitvoeringspraktijk. Daarnaast is ervoor gekozen de Jeugdwet niet langer te combineren met de Wmo 2015 in één verordening. De juridische opmerkingen van 12 oktober 2026 en de daaropvolgende vereenvoudiging van de artikelen 9, 14 en 15 zijn verwerkt. In de aanhef wordt artikel 147 van de Gemeentewet als grondslag genoemd.

Met deze nieuwe verordening beschikt de gemeente over een duidelijker, beter uitvoerbaar en toekomstbestendig juridisch kader. Dit vergroot zowel de uitvoerbaarheid voor de gemeente als de duidelijkheid voor inwoners over de beschikbare ondersteuning en de voorwaarden die daarbij gelden.

## 1 Splitsing van Wmo en Jeugdwet

*Betreft Artikelen 2 en 40*

*Wijziging*

De gecombineerde verordening uit 2023 wordt voor jeugdhulp vervangen door een afzonderlijke jeugdverordening. De intrekking in artikel 40 is beperkt tot het jeugddeel. Jeugdhulp die wordt ingezet bij jeugdbescherming of jeugdreclassering blijft binnen de reikwijdte; de uitvoering van de maatregelen zelf wordt daarvan onderscheiden.

*Waarom*

De Wmo 2015 en Jeugdwet hebben verschillende wettelijke procedures en beoordelingskaders. Afzonderlijke verordeningen maken duidelijk welke regels gelden. De intrekking moet worden afgestemd met de nieuwe Wmo-verordening.

## 2 Overzichtelijke opbouw en begrijpelijke taal

*Betreft Gehele verordening en artikelen 1 en 4*

Wijziging

De verordening is opgebouwd in elf opeenvolgend genummerde hoofdstukken. Begrippen, lidnummering en verwijzingen zijn verduidelijkt. Individuele voorzieningen worden beschreven in begrijpelijke categorieën van hulp; gedetailleerde inkooppercelen staan niet meer centraal. Actuele informatie over het gecontracteerde aanbod wordt beschikbaar gesteld via de gemeentelijke website of een door het college aangewezen informatievoorziening; een specifieke website is niet in de bepaling vastgelegd.

*Waarom*

Inwoners en uitvoerders kunnen de procedure en het aanbod gemakkelijker volgen. Regionale productindelingen kunnen veranderen zonder dat het kader voor noodzakelijke jeugdhulp telkens moet worden herschreven.

## 3 Duidelijke toegang en registratie van ondersteuningsvragen

*Betreft Artikelen 5 tot en met 8 en artikel 12*

*Wijziging*

De toegang via de gemeente, medische verwijzers en rechter of gecertificeerde instelling is onderscheiden. Ook telefonische ondersteuningsvragen en afspraken worden geregistreerd en schriftelijk of digitaal bevestigd. Het college neemt na ontvangst zo spoedig mogelijk contact op en bespreekt urgentie, aanspreekpunt en vervolgstappen. De vaste termijn van drie werkdagen is vervallen. Bij acute onveiligheid of spoed wordt onmiddellijk gehandeld.

*Waarom*

Dit geeft jeugdigen en ouders duidelijkheid over het aanspreekpunt en de vervolgstappen en voorkomt dat mondelinge ondersteuningsvragen of afspraken verloren gaan. Tijdige bereikbaarheid blijft uitgangspunt, zonder een vaste contacttermijn in de verordening op te nemen.

## 4 Ondersteuningsvraag en formele aanvraag onderscheiden

*Betreft Artikel 8*

*Wijziging*

Een ondersteuningsvraag kan op verschillende manieren worden gedaan. Een formele aanvraag wordt schriftelijk of via de opengestelde digitale weg ingediend. Een afzonderlijke aanvraag kan al vóór afronding van het onderzoek worden ingediend. Het college bevestigt de ontvangstdatum en informeert bij vertraging volgens de Awb.

*Waarom*

Hiermee wordt voorkomen dat de mogelijkheid om een besluit te vragen afhankelijk wordt van een afgerond ondersteuningsplan. Het zo spoedig mogelijk leggen van eerste contact is te onderscheiden van de toepasselijke wettelijke beslistermijn.

## 5 Passende hulp en individuele weigeringsgronden

*Betreft Artikelen 9 en 10*

*Wijziging*

Kwaliteit, veiligheid, passendheid, continuïteit en tijdige beschikbaarheid staan voorop. De minst kostbare voorziening kan alleen worden gekozen tussen gelijkwaardige en toereikende alternatieven. Weigering wordt individueel gemotiveerd en geldt uitsluitend voor het deel waarvoor geen aanspraak bestaat. Het ontbreken van specifiek effectonderzoek is geen zelfstandige afwijzingsgrond. De opsomming van databanken is verplaatst van artikel 9 naar de toelichting. De praktische toepassing van professionele kennisbronnen kan in beleidsregels worden uitgewerkt, zonder aanvullende aanspraakvoorwaarden of zelfstandige weigeringsgronden. Het voormalige lid 7 is hierdoor lid 6 geworden.

*Waarom*

Een algemene verwijzing naar eigen kracht, kosten of een andere voorziening volstaat niet. De hulp moet in de concrete situatie beschikbaar en passend zijn.

## 6 Zorgvuldig onderzoek en concrete ondersteuningsplannen

Betreft Artikelen 11, 12 en 13

*Wijziging*

Het onderzoek volgt het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep. Het ondersteuningsplan bevat duidelijke en waar mogelijk meetbare doelen, taken, verantwoordelijkheden, termijnen en afspraken over

evaluatie. Bij samenhangende problemen op meerdere leefgebieden wordt een aanspreekpunt voor de afstemming vastgelegd. Gegevensuitwisseling vindt uitsluitend plaats voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, op een passende grondslag en met inachtneming van de AVG en overige toepasselijke regels. Jeugdigen en ouders worden geïnformeerd. Toestemming wordt gevraagd waar mogelijk en vooraf verkregen waar wettelijk vereist; het beroepsgeheim blijft in acht genomen.

*Waarom*

Dit maakt duidelijk wat het gezin en betrokken partijen van elkaar kunnen verwachten. Afstemming met andere ondersteuning mag noodzakelijke jeugdhulp niet onnodig vertragen. Gegevensuitwisseling is niet uitsluitend afhankelijk gemaakt van toestemming, omdat ook een wettelijke taak een grondslag kan bieden. Dit laat toepasselijke toestemmingseisen en het beroepsgeheim onverlet.

## 7 Eigen mogelijkheden en overbelasting individueel beoordelen

Betreft Artikel 1 en artikelen 14 en 15

*Wijziging*

De beoordeling betrekt onder meer beschikbaarheid en deskundigheid van ouders, duur en intensiteit van hulp, belastbaarheid en gevolgen voor het gezin. Netwerkhulp is vrijwillig en haalbaar. Ook kortdurende hulp kan overbelasting veroorzaken. Werk verminderen of verlof inzetten is geen automatische voorwaarde. Financiële draagkracht is geen criterium voor de aanspraak. Probleemoplossend vermogen is verduidelijkt als de daadwerkelijke mogelijkheid de ondersteuningsvraag zelf op te lossen, al dan niet met vrijwillige netwerkhulp of beschikbare, passende algemene voorzieningen. Alle omstandigheden van het concrete geval worden betrokken. De beoordelingsfactoren blijven in de verordening; praktische onderzoeksmethoden en het zo nodig betrekken van deskundigen kunnen in beleidsregels worden uitgewerkt. Artikel 14, lid 4, is ingekort. Artikel 15, leden 5 en 6, verwijst voor afstemming en evaluatie naar artikelen 11 en 13.

*Waarom*

De ouderlijke verantwoordelijkheid betekent niet dat alle noodzakelijke hulp zelf moet worden geleverd of betaald. Het NJi-levensloopmodel is een hulpmiddel en geen automatische uitsluitingsgrond. Door uitvoeringsdetail en herhaling te beperken, blijft de verordening overzichtelijk zonder de criteria voor eigen kracht en de bescherming tegen overbelasting te verminderen.

## 8 Evalueren en passend beschikken

*Betreft Artikelen 13, 15, 16 en 17*

*Wijziging*

De looptijd en omvang van de beschikking sluiten aan op de ondersteuningsbehoefte. Bij langdurige of blijvende behoeften kan een langere indicatie of, waar passend, een beschikking zonder vaste einddatum worden afgegeven. De evaluatiemomenten worden vastgelegd; bij veranderingen of overbelasting vindt eerder beoordeling en zo nodig bijstelling plaats.

*Waarom*

Dit bevordert continuïteit en voorkomt onnodige herindicaties. Tegelijk blijft zichtbaar of de hulp passend is en de inzet van het gezin haalbaar blijft.

## 9 Specifieke hulp en preventie bij scheiding

*Betreft Artikelen 18 tot en met 22*

*Wijziging*

Afzonderlijke bepalingen beschrijven vervoer, ernstige dyslexie, vaktherapie, reguliere kinderopvang en hulp bij complexe scheidingsproblematiek. Bij vervoer wordt individueel beoordeeld wat naar aard en omstandigheden redelijkerwijs van ouders kan worden verwacht. Gedrags- of psychosociale problematiek kan vervoer noodzakelijk maken als zelfstandig of begeleid reizen niet verantwoord of redelijkerwijs niet haalbaar is. Diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie zijn toegankelijk voor jeugdigen vanaf 7

jaar die basisonderwijs volgen, met inachtneming van de landelijke criteria en het geldende protocol. Een deskundige adviseert; het college beslist na individuele beoordeling bij beschikking. De school biedt eerst de benodigde onderwijsondersteuning. De gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie, niet onderwijsondersteuning of dyslexiehulpmiddelen. Bijkomende problematiek sluit gespecialiseerde behandeling niet zonder meer uit. Bij vaktherapie gelden de toepasselijke eisen. Bij relatie- en scheidingsproblemen worden preventieve informatie en toegang tot ondersteuning geborgd.

*Waarom*

De afbakening maakt duidelijk wanneer individuele jeugdhulp aan de orde is. Preventieve ondersteuning kan eerder worden ingezet. Een afzonderlijk loket Startpunt scheiden is hiermee niet als bestaand aanbod vastgesteld.

## 10 Pgb aansluiten op wettelijke voorwaarden

*Betreft Artikelen 23 tot en met 26 en artikel 28*

*Wijziging*

De pgb-regeling richt zich op verantwoord beheer, een gemotiveerde keuze en goede kwaliteit. Aanvragers krijgen begrijpelijke informatie en zo nodig hulp. Beperkte taalvaardigheid, schulden of een diagnose leiden niet automatisch tot weigering. Integriteitsinformatie wordt alleen onderzocht voor zover relevant voor de kwaliteit, veiligheid en betrouwbaarheid van de hulp en de wettelijke kwaliteitseisen. Uitvoeringshulpmiddelen kunnen in beleidsregels worden uitgewerkt, zonder extra aanspraakvoorwaarden.

*Waarom*

Dit beantwoordt de zorgen over toegankelijkheid en ontmoediging. De beoordeling blijft individueel, met ruimte voor de wettelijk toegestane ondersteuning bij beheer. Voor hulp uit het sociale netwerk blijven kwaliteit, haalbaarheid en verantwoorde inzet vereist.

## 11 Hoogte en toereikendheid van het pgb

*Betreft Artikel 27*

*Wijziging*

Voor formele hulp geldt 95% van het laagste adequate gecontracteerde tarief bij een instelling en 75% bij een zelfstandige zonder personeel. Voor informele hulp blijft 100% van het wettelijke minimumloon de grondslag. Het college beoordeelt of het budget de noodzakelijke hulp daadwerkelijk mogelijk maakt en stelt zo nodig een toereikend budget vast binnen het wettelijke kader. Ook bij lopende beschikkingen wordt de toereikendheid beoordeeld; verplichte werkgeverslasten worden meegenomen.

*Waarom*

De tariefpercentages mogen niet tot gevolg hebben dat de toegekende hulp niet kan worden ingekocht. Dit vraagt een onderbouwde tariefstelling en een gemotiveerde beoordeling in de individuele situatie.

## 12 Rechten en plichten met evenredige gevolgen

*Betreft Artikelen 29 tot en met 31*

*Wijziging*

Informatie- en medewerkingsplichten zijn beschreven. Bij ontbrekende medewerking onderzoekt het college belemmeringen en biedt het zo nodig ondersteuning en een herstelmogelijkheid. Artikel 31 regelt de wettelijke informatieplicht en herziening of intrekking specifiek voor een pgb. De informatieplicht geldt niet voor gegevens die het college uit aangewezen authentieke registraties kan verkrijgen. Onjuiste of onvolledige gegevens kunnen tot herziening leiden als juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zouden hebben geleid; opzet of verwijtbaarheid is hiervoor geen wettelijk vereiste. Verblijf in een Wlz- of Zvw-instelling is geen zelfstandige intrekkingsgrond. De verordening biedt expliciet een grondslag voor terugvordering van een ten onrechte of te veel verstrekt pgb na herziening of intrekking.

Invordering bij dwangbevel is beperkt tot de wettelijk geregelde situatie van onjuiste of onvolledige gegevensverstrekking. Bij een ernstig vermoeden van de genoemde pgb-onregelmatigheden kan het college de SVB gemotiveerd verzoeken betalingen voor ten hoogste dertien weken op te schorten; betrokkenen worden schriftelijk geïnformeerd.

*Waarom*

De informatieplicht, herziening en intrekking sluiten aan op de wettelijke pgb-regeling. Terugvordering en tijdelijke opschorting zijn verduidelijkt. Besluiten vragen een gemotiveerde, individuele en evenredige afweging; opname in een instelling leidt niet automatisch tot intrekking.

## 13 Rechtmatigheid en doelmatigheid kaderstellend regelen

*Betreft Artikelen 32 en 33*

*Wijziging*

Het college bevordert rechtmatige inzet met informatie, zorgvuldig onderzoek en passende monitoring. Controles betreffen onder meer levering, besteding en aansluiting op doelen. Gemeentelijke controles worden onderscheiden van wettelijk toezicht door andere instanties. Uitvoeringsinstrumenten worden in beleidsregels of afspraken uitgewerkt.

*Waarom*

Dit houdt de verordening kaderstellend. Controle en samenwerking blijven binnen wettelijke bevoegdheden, privacyregels en het beginsel van evenredigheid, met behoud van noodzakelijke hulp en rechtsbescherming.

## 14 Kwaliteit en een passende verhouding tussen prijs en kwaliteit

*Betreft Artikelen 34 en 35*

*Wijziging*

Bij de tarieven voor contractering of subsidiëring worden aard en omvang van taken, cao-schalen, overhead, niet-productieve uren en scholing betrokken, met aandacht voor wettelijke kwaliteitseisen, deskundige inzet en continuïteit. Landelijke en regionale afspraken vervangen de eigen tariefvaststelling en motivering door het college niet. Artikel 34 ziet niet op pgb-tarieven; daarvoor geldt artikel 27. Het college borgt wettelijke kwaliteitseisen en kan binnen wettelijke kaders aanvullende contractuele eisen stellen. Een relevant keurmerk of gelijkwaardige kwaliteitsborging kan worden verlangd, mits objectief, proportioneel en vooraf kenbaar. Bij onderaanneming blijft de hoofdaanbieder verantwoordelijk voor naleving van wettelijke en contractuele eisen.

*Waarom*

De prijs moet verantwoorde hulp mogelijk maken. Kwaliteit blijft ook geborgd als een aanbieder de uitvoering aan anderen overlaat. Dit onderwerp is te onderscheiden van controle op rechtmatigheid.

## 15 Klachten en begrijpelijke communicatie

*Betreft Artikelen 36, 37 en 39*

*Wijziging*

De klachtenroute is laagdrempelig beschreven, met verwijzing naar de gemeentelijke klachtenpagina. Klachten worden behandeld door iemand die niet betrokken was bij de gedraging. Onafhankelijk vertrouwenswerk, ondersteuning door een naaste en bezwaar tegen een besluit worden onderscheiden. De gemeente geeft begrijpelijke digitale én niet-digitale informatie en betrekt jeugdigen en ouders bij beleid.

*Waarom*

Dit versterkt de toegankelijkheid en maakt duidelijk waar inwoners terechtkunnen. Website-informatie moet aansluiten op het aanbod, de aanvraagprocedure en de beschikbare ondersteuning.

## 16 Grenzen aan nadere regels en zorgvuldig overgangsrecht

*Betreft Artikelen 38 tot en met 41*

*Wijziging*

Nadere regels werken het door de raad vastgestelde kader uit; zij mogen geen nieuwe essentiële aanspraakvoorwaarden of weigeringsgronden invoeren. Een individuele afwijking via de hardheidsclausule wordt gemotiveerd. Bestaande voorzieningen en lopende procedures worden volgens het overgangsrecht behandeld. Inwerkingtreding is voorzien op 1 januari 2027 en de werking wordt periodiek geëvalueerd. Herziening of intrekking van een bestaande beschikking vereist een toepasselijke wettelijke of verordeningsrechtelijke grondslag, met inachtneming van rechtszekerheid, de inhoud van de beschikking en de individuele omstandigheden. Een andere uitkomst onder de nieuwe verordening is geen zelfstandige herzieningsgrond. Een wens om van aanbieder of vorm te veranderen kan aanleiding zijn voor een nieuwe aanvraag of onderzoek.

*Waarom*

Dit verduidelijkt de rol van raad en college en beschermt de continuïteit van hulp bij de overgang naar de nieuwe verordening.

## Aandachtspunten voor invoering

Voor vaststelling en invoering moeten de werkafspraken voor zo spoedig mogelijk eerste contact, de onderbouwing van de pgb-tarieven, de samenloop met de nieuwe Wmo-verordening en de uitwerking van nadere regels en beleidsregels worden afgestemd. Een vaste contacttermijn van drie werkdagen is niet meer opgenomen. De praktische toepassing van kennisbronnen, onderzoeksmethoden en deskundigeninzet kan in beleidsregels worden uitgewerkt binnen de criteria van de verordening. De website-informatie en eventuele infographic vragen afzonderlijke uitvoering. Een nieuw scheidingsloket vraagt een aparte keuze over organisatie en middelen. Bij afronding van de besluitstukken wordt gecontroleerd of verordening, toelichting, was-wordt-lijst en college- en raadsstukken op elkaar aansluiten.